

ikke, man for Alvor vil komme ind paa det. Seg skal i alt Fald modsætte mig det.

B. Holm: De Udtalelser, vi hørte fra den højtærede Minister, tegnede ikke videre godt for Lovforslaget. Han sagde nu til Slut, at han vilde anfse den Bestemmelse i Forslaget, som giver mig Anledning til at tage Ordet i denne Sag, nemlig om Statens Overtagelse af Forsørgelsen, for at være saa fordærvelig i det hele taget, at han vilde gøre alt, hvad han kunde, for at forhindre, at den skulde blive vedtaget. Jeg anser det ikke for at være fordærveligt for dem, som skulde modtage Alderdomsforsørgelse, og derfor mener jeg, det vilde være godt, om denne Bestemmelse kunde blive vedtaget. Det kan godt være, at den højtærede Minister efter sit hele Synspunkt paa Stats-husholdningen og Statskassen i det hele maa betragte det som noget fordærveligt; men jeg mener, at naar man giver en Lov om Alderdomsforsørgelse for ubemidlede, er det første Hensyn, man har at tage, det, i hvilket Omfang og paa hvilken Maade man kan sikre dem, som man har villet gøre godt med denne Lov, og jeg tror, at man sikrer dem en langt bedre Understøttelse — i Særdeleshed naar man kunde blive enig om at gaa over til noget bestemt — naar Staten har med det at gøre, end naar det er Kommunerne. Jeg skal tillade mig at tilbagekalde i Erindringen de Forhandlinger, som have fundet Sted foruden om Helligdagsloven, som ikke er saa overordentlig gammel. Mit Standpunkt saa vel her i Salen som i den foreliggende Betænkning, som findes i Tillæg B. for 1890—91, Side 428, var dette, at det var min Overbevisning, at naar Kommunerne skulde have med denne Sag at gøre, vilde der blive et saadant Kniberi-system over for dem, som skulde have Alderdomsunderstøttelse, at de paa ingen Maade kunde være tjente dermed; Kommunerne havde vist over for Fattigforsørgelse i det hele taget, at de altid have knebet saa meget som mulig, naar de selv skulde udrede saa mange Udgifter, som Loven foreskriver. Jeg er vis paa, at dette Kniberi her vil gaa igen, og at det ikke vil blive til Gavn for de gamle, som skulle nyde godt af Loven. Nu have vi haft Loven i nogle Aar, og der er allerede nogen Praksis med Hensyn til dens Anvendelse; der foreligger her Erindringsforslag, som gaa i den Retning, i hvilken jeg udtalte mig fra mit principale Standpunkt den Gang, og jeg vil derfor tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, hvorledes denne Lov har virket i de Aar, den har været i Kraft, og hvilke Eksempler, der

er paa, hvorledes Kommunerne have røgtet dette Hverv, som gaves dem med Hensyn til Alderdomsforsørgelsen. De Eksempler, som jeg har haft Lejlighed til at erfare i den Retning, ere mange, og jeg kunde frembrage mangfoldige Eksempler paa den Maade, paa hvilken Kommunerne forsørge de gamle og værdig trængende; som man kalder dem. Jeg skal her kun henholde mig til ganske enkelte af disse Eksempler, som forekomme mig at illustrere Forholdet og at give mig Ret i, at Kommunerne have indført et Kniberi-system over for de gamle, som man har givet det Udseende af at ville forsørge uden for Fattigvæsenet, som aldeles ikke tjener Kommunerne til Ros. Det er i den Grad en Kendsgerning, at man i en Kommune, som jeg kan nævne her — eller maaske hellere i et Udvalg, hvis et saadant bliver nedsat — har budt og byder fremdeles to gamle Høgtefæller, som ere aldeles ude af Stand til at ernære sig selv paa Grund af Alderdomsvækkelse, 80 Kr. om Aaret og lidt Tilbrændsel. Det gør man i Henhold til en Lov, i hvilken en Paragraf siger, at den berettiger de vedkommende til at saa det nødvendige Underhold i deres Alderdom. Jeg ved nu ikke, om 80 Kr. er det nødvendige til Underhold for to gamle Følk, det vil man vist ikke for Alvor paastaar. Jeg skal tilbagekalde i Erindringen den Forhandling, som blev ført om denne Lov, som jo strejfedes ind paa Fattigvæsenets Omraade. Loven er jo votset ud af Fattigloven. Den kom først som en Paragraf paa Fattigloven, men blev senere skilt ud derfra og kom som et særligt Lovforslag. Paa det Fattiglovsforslag, Regeringen forelagde, var der en Paragraf, nemlig § 11, som talte noget om Forældres og Børns gensidige Forsørgelsespligt over for hinanden. Saa vidt jeg erindrer var hele Udvalget enig om, at man vilde ikke have noget med denne Paragraf at gøre; man slettede den simpelthen af Regeringsforslaget. Der var ingen, som vilde gaa ind paa, at Forældre og Børn skulde have en gensidig Pligt over for hinanden paa Forsørgelsesomraadet. Det mente man kunde føre altfor vidt, og dermed troede saa jeg selvfølgelig, at denne Sag var ude af Verden, da Rigsdagen ikke vilde have med denne Paragraf at gøre, og Regeringen formodentlig ogsaa gif bort fra denne Paragraf. Jeg troede saa, at dermed var denne gensidige Forsørgelsespligt ude af Verden; men det viser sig nu, at det er saa langt fra at være Tilfældet, at dette Hensyn er en Regel, som Kommunerne i Praksis anvende over for Alderdomsforsørgelse, altsaa over for dem, som man kalder mere værdig trængende efter den Klasse, man